

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek.

List velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr. za četrletno 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v stolnem farožu. Deležniki tiskovnih društev dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodava knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Kokopis se ne vračajo, neplačani listi ne sprejemajo. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr., in vsakokrat za kolek 30 kr.

Prosimo prav lepo, zdaj v praznikih, ko je več časa, prebrati vabilo v 50. listu in — nemudoma po njem ravnati.

Zveličar sveta in politika.

Pošteni gospodar in hišni oča govori te dni sredi ljube domače družine o svetih rečeh: o rojstvu Sinu božjega, o pastirjih pri jasliah, kterim je angel Gospodov oznanil „veliko veselje, ki ga bo imelo vse ljudstvo, da se je namreč narodil Zveličar svetá“.

Spodobí so torej, da tudi „Slov. Gospodar“ o tem govori, ter se v duhu združi s svojimi pošteni brajci. Res ga ni bilo, od kar svet stoji, bolj veselega glasa, kakor glas angelski: „Danas se vam je narodil Zveličar sveta“! Bog sam se je ponižal k človeku, ker se človek sam povzdigniti ni mogel k Bogu! Bog je človek postal, da bi za človeka zadostil pravici božji, greha kazni dostal, in tako človeka rešil.

Kdo zamore ob kratkem dopovedati, kaj da imajo te tolažljive resnice v sebi! Da se človek pogube reši, je Zveličar kot človek zanj in namesto njega svoje življenje daroval. V njegovi presveti krvi je neusabljev vir milosti za ves človeški rod. Da pa zamore vsakdo zajemati iz tega vira, je ustanovil Zveličar sveto cerkev, ki naj deli iz zaklada njegovih milosti vsem, ki hočejo greha rešeni biti in se zveličati. Krv Zveličarja je ključ nebeški za vsacega.

Tega se ve da ne razumi tisti, ki nima o božji pravici pojma, ampak si Boga domišlja kot mehkega očeta, ki oči zatiskuje k vsaki hudobiji, ki jo počenja sprideni otrok. Da je božja pravica vse kaj druga, to spričuje vsemu svetu prihod Zveličarja in nja smrt na križu. Če je

Bog takega zadostenja zahteval, je pač očitno, da si rod človeški sam pomagati ni mogel, da je torej neskončna bila ljubezen Zveličarja, ki je za nas božji pravici zadostil ter opravil, česar bi sami ne bili nikdar mogli opraviti.

Pa to še ni vse. Bog je človek postal, nam v vsem enak, le da je brez greha bil, tudi zato, da bi pregrešnemu, na duši oslabiljenemu človeku tudi v živ izgled bil, ter mu kazal, da je mogoče sveto živeti in spolnovati, kar je Zveličar učil in zvrševati zapovedal. — V bornih jasliah vidimo Gospoda nebes in zemlje kot otroka brez vse slave, ki njemu, Edinorojenemu Očeta od vekomaj pristoja; ga vidimo brez vse posvetne časti, ki njemu kot kraljevemu zarodniku Davidovemu pripada; ga vidimo brez vseh posvetnih pripomočkov, razen ljubezni in skrbi brezmadežne, deviške matere, ki je pa tudi, dasi kraljevega rodu, uboga ter potrebuje krušnega očeta, ki ravno toliko zmore, da božjega Sinu in nja presveto mater pošteno, če tudi revno, preživi. In kar je bil Zveličar v jasliah, v revni hišici med svojimi, to je ostal ves čas svojega bivanja na zemlji: ubog, ves ponižen in udan v voljo Očeta nebeškega. S tem je pokazal pravo pot vsem, ki hočejo prijatelji božji biti; s tem je pa tudi obsodil napuh, ki je začetnik vsega greha, večni nasprotnik božji! Napuh je podžigal človeka in ga še vedno zapeljuje, da se ustavlja Bogu, ter išče prostost in sreče brez Boga; Zveličar mu kaže drugo pot: pot pokoršine, zatajevanja in zvestobe do Boga. — Napuh zapeljuje človeka, da pozabi Boga, ter išče sreče v posvetnih rečeh; Zveličar mu pa kaže, da vsa posvetna slava, vse bogastvo, vsa posvetna sreča v božjih očeh prav nobene vrednosti nima, da le oni pri Bogu kaj velja, ki je v duhu Zveličarju podoben, kar zamore vsakdo biti, naj si je gospod alj kmet, duhoven alj sveoven, bogat alj revan, zdrav alj

Denešnji list ima prilogo: Naslov in kazalo VII. tečaja „Slov. Gospodarja“.

bolan! In milijone je in bode vnel, tolažil in osrečeval živ izgled Kristusov, ki ima čudežno moč nad človeškim srcem.

To je Zveličar sveta! — Kako pa misli in dela politika tega sveta? Kakor nekdanji farizeji in paganski modrijani, hoče politika Zveličarju k večemu le to še pustiti, da velja kot „nazaretski modrijan“, ter naj svet veruje, če hoče, kar je ta „modrijan“ veselega povedal, ne pa, kar je resnega govoril, storil in zažugal. Odrešenja, zadostenja za greh, opravičenja po božji milosti in posredovanja svete cerkve, — tega sedanja politika ne pozna in veljati ne pusti. Zatorej je prišla v svoji modrosti do postave, da se „k verškemu dejanju nihčér priglanjati ne sme“, ter ne vidi v zakonski zvezi, na kateri sloni blagor rodovin, sosesk in dežel, druga kot „državljansko pogodbo“, ki spada celó pod oblast države. Politika današnjega časa noče nič več slišati o tem, da ima prihod Zveličarja na zemljo bitstveno ta pomen, da se naj narodi in državni podložniki vzrejajo po nauku in po pripomočkih Kristusovih za nebesa! Zatorej nočejo današnji državniki in politikarji sveti cerkvi več na pomoč biti, da verniki izvršujejo božje in cerkvene postave; zatorej se ne gleda več na to, so-li državne postave v soglasi s kršanskimi ali ne; zatorej se je iznašla fraza: ločenje cerkve od države, šole od cerkve; zatorej ne spoštuje novošegna politika katoliške cerkve kot polnovlastne služabnice in namestnice Kristusove, marveč hiti s postavami podvreči cerkev državi, osnovati vzrejo cerkvenih služabnikov po vodeni osnovi brezverskih državnikov, in državo postaviti pred svet kot edino oblast, ktere se ima vse podvreči, od ktere naj pričakuje vsak ves blagor, vso srečo!

Tako se je odkrižala brezverska politika 18stoletni kršanski zgodovini, je odstranila Zveličarja sveta, in namesto njega oznanuje in priporoča ljudem — državo, ki naj uravnava vse razmere tega sveta! —

Mi kršanski Slovenci hočemo sicer pokorni biti posvetni oblasti, trdno se pa pred vsem držati Zveličarja, ker vemo, da nam slednjič vse drugo nič ne pomaga, če nismo v življenji Zveličarju podobni postali. In ker edino le sveta cerkev — ne pa država — med Bogom in nami posreduje, se hočemo nje zvesto držati, kajti „šidor cerkve za mater nima, ne bo tudi Boga za očeta imel“, učí sv. Ciprijan.

Štajerski dež. zbor.

IV. Seja. (Konec.) Poročilo dež. odbora gledé deželni zdravnikov gre v odbor za obdelovanje zemljiš. Dež. odbor predaga dvoje: 1. da naj dež. odbor — dokler se po skušnjah ne pokaže, je-li vse dobro — pritrdi naredbam dež. odbora zastran imenovanih 10 dež. žvinskih zdrav-

nikov, njih okrajév in službenih mest in opravil; 2. pa odboru pooblastilo da, z vlado se pogoditi, kako in proti koliko plači da naj dež. žvinski zdravniki one reči opravljajo, ki spadajo v državno zdravstveno službo; o vsem drugem pa, kar je le začasno vpeljano, naj dež. odbor tačas prena redbe nasvetuje, ko bode skušnija pokazala, kar je prena redbe potrebno. Pri predlogu dež. odbora: da se naj Vojniški trg z okolico izloči od drugih srenj, ktere se naj z imenom: „Škofja ves“ v posebno srenjo združijo — se vname debata. Baron Rast bi bil najrajše imel, da ostane nenaravna zveza kmečkih srenj s trško, torej predlaga, da se predlog povrne odboru za srenjske zadeve. Dr. Nekerman ni za to, ampak hoče, da se stvar v obravnavo vzame. Dr. Dominkuš se strinja s predlogom barona Rasta, češ, da stvar ni celó jasna. Pri glasovanju pa pade Rastov predlog s 24 proti 23 glasom in stvar pride takoj v posvetovanje. Dr. Srnec je za to, da se okolica tudi pridruži drugim kmetskimi srenjam; dr. Nekerman je pa nasproti, češ, da je prošnja za izločenje okolice le vsled hujskanja (?) se vložila. Na to odstopi dr. Srnec od svojega predloga in predlog dež. odbora obvelja s 33 glasovi.

Tudi nekterim nemškimi srenjam se izločenje iz dozdanjih večjih srenj dovoli. — Predlog dež. odbora: da se šoštanjski trg kot srenja za se vstanovi, kmečke srenje pa v novo „Drožmirsko“ srenjo združijo — vzbudi zopet debato, ki je pokazala, da so liberalci sploh nasprotniki kmečke svobode ter radi z vlado vlečejo. Ker je namreč okr. zastop šoštanjski z 9 proti 7 glasom zavrgel bi prošnjo km. srenj za izločitev, in ker je proti temu tudi glavarstvo in dež. vlada se izrekla, je liberalni dr. Heilsberg predlagal, da se naj predlog za izločitev odbije, alj vsaj odda odboru za srenjske zadeve v pretres; baron Rast je pa celó nasvetoval, nad tem vprašanjem prestopiti k dnevnemu redu, češ, da so c. k. oblastnje proti izločenju! Poslanec Lohninger se je zopet pokazal pametnega moža nasvetovajé, da se stvar po vsaki ceni naj v obravnavo vzame, ker trške in kmečke srenje vkup ne sodijo. Temu je pritrtil tudi baron Hakelberg.

Poslanec Bärnfeind, izvrsten kmet v judenburškem okraji, je postavil v izgled izločene srenje okoli Knittelfelda, ki zdaj veliko ložje in boljše vse svoje srenjske zadeve oskrbujejo kakor poprej, ko je bilo 16 katastralnih srenj s mestom združenih. Herman kot poročevalec dež. odbora podpira krepko izločitev kmečkih srenj, ktere ravno s tem, da hočejo za se biti, kažejo, da to tudi zamorejo biti. Kar pa zadeva glasovanje šoštanjskega okr. zastopa, se temu ni čuditi, ker je načelnik pritiskal na to, da se km. srenjam prošnja odbije, in ker načelnik menda še zdaj misli, da se morajo srenje ravnati po srenjskem poslu, namesto da se poseljavajo.

Pri glasovanju pade predlog dr. Heils-